

Grå sten er grå.

Ligner ved første øjekast dem, jeg fandt på stranden i går. Eller i forgårs. Og som mine forældre, bedsteforældre, oldeforældre, tip, tip, tipoldeforældre fandt og samlede op.

Går vi ved vandet, går vi forbi millioner af sten uden at bemærke dem. Måske. For det sker jo, at vi standser og samler en sten eller to op. Glæder os over, hvor godt de ligger i hånden. Skyller dem i vandet. Lader dem slikke lidt solskin. Og så pludselig *ser* vi; opdager, at en sådan tilfældig sten har sit eget ansigt med årtusinders sandblæste ar. Ja, og smilehuller.

Grå sten er grå.

Indtil vi opdager noget andet. Lige så grå som stenene på stranden er Bibelens fortællinger og personer for mange. Gør det noget? Ja, det gør det. Bibelen er alt for levende en bog til ikke at blive åbnet. Vi skal tage personerne i hånden ligesom de smukke sten og lade Guds sol og Heligånden åbne dem for os.

Jeg har forsøgt med fantasi, poesi og teologisk knofedt at kalde bibelske portrætter frem. Det er spændende, for som forfatter og salmedigter be-

tragter jeg mig – med et udtryk lånt af Per Olov Enquist – beskedent som *billedmager*.

Som stenene synger i vinden er min bibelske billedbog med mine portrætter og salmer inspireret af de personer, jeg forsøger at portrættere. Her møder du blandt flere Adam og Eva, Abraham, Josef, Jakob, Moses og Jesu disciple. Bogen er tænkt som et *galleri*, hvor man kan gå på opdagelse og standse op ved hvert enkelt billede; eventuelt give sig tid til at læse den bibelske tekst. Måske svarer mit portræt ikke til dit billede. Vi har alle vore egne bibelske billeder – mange af os helt fra skolens store farvede billeder til at hænge op på tavlen. Eller søndagsskolens flonellograf.

Mit håb er, at mine skitser såvel som mine salmer må åbne de bibelske tekster og kalde på tro og give os ord til bøn. I denne bog stiller jeg nogle af de spørgsmål, som jeg er vendt tilbage til selv. Nogle har jeg fået svar på. Andre spørgsmål – som de lidelsestunge – får vi måske først får svar på i himlen.

Billedmager

Jesus var selv den store billedmager.
For med Gudsriget er det som med en mand, der
gik ved stranden og fandt en sten ...

Billede 1

Gud, jeg tror, du sang af lykke,
da du så din grønne jord,
og de stjerneblå galakser
sang halleluja i kor.

Ordet skabte jord og himmel,
men den første solopgang
tændte du i vintermørket,
da du sang din morgensang.

Ja, du kaldte sol og måne
ud af mørket med din sang,
og da solen kyssed lærken,
fik dens sang sit vingefang.
Kaskelotter sang i havet,
drosler sang skærsommer ind.
Adam spillede for Eva
svalt i skyggen af en lind.

Skønt vi lever øst for haven,
drømmer vi om paradys,
og når hjertets strenge stemmes,
synger vi igen din pris.
Åbner ører, mund og hjerte,
byder dagen op med sang,
synger solen ud af mørket
som den første solopgang.

Og når solen går sin bane,
følger sangen lysfyldt med.
Stiger op som katedraler,
synker ned som aftenfred.
Krydser hav og landegrænser.
Bærer små som store ord,
og de stjerneblå galakser
synger med i samme kor.

Kære Adam

Jeg ved, hvad min søster og jeg talte med min morfar om, når vi tog med ham i banehaven. Men hvad talte du og Gud om? Du var jo ikke et barn som os, men var trådt lige ind i de voksnes rækker. Skabt af det våde ler i den store pottemagers hånd. Du var skabt som Mennesket. I Guds eget billede. Nu havde Gud Herren dig at dele sin skaberglæde med. Men når Gud indimellem opdagede, at dine øjne blev tunge, træt af at give dyrene navne, sagde han: Skal vi tage ud og fiske i morgen, Adam?

Er dagene gået sådan? Det tror jeg. Men på et tidspunkt har Gud indset, at også du trængte til andre at tale med end ham og dyrene. Med al respekt for løver, giraffer og pandabjørne kan det vel godt blive trættende i længden. Og det forstod Gud. Så den aften, hvor I sammen havde sunget *Nu hviler mark og enge*, som I plejer, og havde takket hinanden for dagen, lod Gud dig falde i en dyb søvn. Drømte du? Vi ved det ikke. Men da du vågnede, var det, som om du stadig var midt i en smuk drøm. Lige for øjnene af dig stod Gud med sit mesterværk: Kvinden. Og Gud smilede som den far, der har opfyldt sit barns inderste ønske: Her, Adam! Her er Eva. Sig nu godmorgen til hinanden.

Til jeres store forundring talte I samme sprog. Og Gud tog jeres hænder, så på jer og lyste sin velsignelse over jer. Og overvældet, som du var, brød du ud i en salme: *Her er ben af mine ben og kød af mit kød*. Og hvad du så siden sagde til Eva, er jeres hemmelighed. Måske sagde du som C.S. Lewis: *Surprised by Joy. Overvældet af glæde*.

Det er skik ved bryllupper at forære hinanden en morgengave. Hvad I gav hinanden, ved vi ikke. Men Guds gave til jer var SPROGET. *Vi behøver måske ikke ord for at overleve men for at leve*, skriver Jón Kalman. Ordene er den største gave til os mennesker. Både Guds ord, men også de dagligdags *jeg holder af hverdagen-ord*. Børneord. Poetiske ord. Romanord. Belærende ord. Avisord. Og salmeord. Men desværre også forførende ord. Så enkelt som slangeordet: Mon?

Billede 3

Gud, du gav os sprogets gave,
forårsord som tusindfryd,
ord som mor og far og olde,
fosterbarnets hjertelyd.

Men det er en sårbar gave,
kostbart som hvert hjerteslag,
kan som børn på morgenvinger
lægge nat og drømme bag,

men kan også gå i støvler,
taktfast splitte sammenhold,
åbne dæmoniens døre,
gøre kærligheden kold.

Ord kan sprænge som granater.
Hvem har givet slangen magt
til at vi som marionetter
går med vold i djævelsk takt?

Gud, du gav os sprogets gave.
Kristus er dit skaberord.
Er vor frelser og forsoner,
Ordet dér, hvor intet gror.

Send dit ord som søndagsbreve
rigt frankeret. Ord til trøst.
Ord med lys fra Edens have.
Skaberordet med Guds røst.

Kære Adam og Eva

Vi kommer ikke uden om det, selvom I måske forsøger at glemme det. Fortrænge det. Men SLANGEN ... den forbandede slange. Og lad mig sige det klart, ikke for at undskylde jer, men for at sige det højt og tydeligt: Vi er mange, der siden er blevet forført af den slange.

Men lad os nu lytte til den gamle fortæller: *Slangen var det snedigste af alle dyr, Gud Herren havde skabt, og den spurgte kvinden: Har Gud virkelig sagt ...?*

Uden nogen introduktion glider slangen lige så listigt og stille ind på scenen med tilværelsens snedigste spørgsmål. Og siden gentaget igen og igen:

Mon Gud?

Et enkelt spørgsmål. Så lidt skal der til, for at vi mennesker fristes. Var slangen i stedet gået til angreb på Gud, sådan som mange siden har gjort, havde I – som børn af Vorherre – sikkert forsvaret jeres far. Hvad bildte slangen sig ind? *Vores far!* Forsvind! Men snedig som slangen var, behøvede den kun det ene ord: *mon*, fordi vi mennesker kan fristes. Selv i Paradis. Og det blev I. Begge to. Forført af Guds forbud og slangens

ord. Hvorfor i alverden var nu dette æbletræ lige pludselig blevet så uimodståeligt? I var gået forbi det dag efter dag uden at tænke over det. Men pludselig var netop det træ det eneste, I så. For I så muligheden for at blive Guds jævnbyrdige. Men det magter intet menneske. Og i kundskabens *nye klæder* måtte I forlade Haven.

Godt nok fortælles det, at da Gud Herren jog jer ud af haven, satte han keruber med lynende flammesværd til at vogte vejen til livets træ. Men vi, der i dag læser den gamle historie i lyset af historien om Guds søn, kan ikke forestille os, at de fortabte sønners far skulle jage sine børn ud med keruber i kampdragt. Og derfor skriver jeg også, at Gud græd, sådan som den fortabte søns far græd, da sønnen rejste udenlands.

Hvem trøstede Gud den aften
han lukkede havens port?
Hvem andre end slangen forstod det?
Forstod hvad den havde gjort.

Hvem trøstede Gud den aften?
Så ensomt blev Paradis.
Han elskede Adam og Eva –
selv i deres livs forlis.

Hvem trøstede Gud den aften?
Hvem græd med vor himmelske far?
Det spørgsmål skal stilles. Og stilles.
Men tavshed er himlens svar.

Kære fredløse Kain

Der var en klog mand, som sagde, at det værste, som kan siges om et menneske, ikke er det eneste. Det må selvfølgelig også gælde dig. Og i dag har enhver mordsag både en anklager og en forsvarer. Lad forbrydelsen være nok så indlysende og måske så grusom, at det må være meget svært at påtage sig rollen som forsvarer.

Men Kain, du fik ingen retssag. Det interesserer ikke den gamle fortæller, skønt familiekrøniken er så dyb og tragisk en historie, at den kan vendes og drejes igen og igen. Og det er den blevet af mange store forfattere. Men den gamle fortæller ser ikke jeres familietragedie fra flere sider. Han fortæller enkelt, at du – ligesom Adam og Eva – overhørte Guds advarsel. At du gik med *sænket* hoved, og derfor tog MØRKET magten i dit sind. Og i mørket ser man ikke, hvor hårdt man slår.

Og igen *men*. For der er heldigvis et *men*. Selvom Gud dømte dig til landsforvisning, til landet *Hjemløshed*, så kastede han dig ikke Gudløs ud i mørket. Du havde vendt dit ansigt fra Gud. Det står fast. Skrevet i sandet med din bror Abels blod.

Men Gud vendte sig ikke fra dig, Kain.

Første Mosebog kapitel 4 vers 1-16